

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Cobzac Elena

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Cebotari Adrian în numele condamnatului Sadnic Petru, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2021 în cauza penală la plângerea înaintată în ordinea prevederilor art. 473²-473⁴ Cod de procedură penală,

a c o n s t a t a t :

1. La 26 aprilie 2019, avocatul Cebotari Adrian în numele condamnatului Sadnic Petru, a înaintat judecătorului de instrucție o plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu reducerea pedepsei potrivit prevederilor art. 473⁴ alin. (5) din Codul de procedură penală.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 16 septembrie 2019, a fost admisă plângerea apărătorului Cebotari Adrian în numele condamnatului Sadnic Petru, împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și s-a constatat faptul că, condamnatul Petru Sadnic, a fost deținut în perioada 06 noiembrie 2002 - 07 octombrie 2003; 12 decembrie 2003 - 24 mai 2004; 18 ianuarie 2005 - 25 ianuarie 2005; 13 septembrie 2008 - 25 februarie 2010; 15 februarie 2012 - 07 martie 2012; 07 martie 2012 - 09 februarie 2015, adică pe o perioadă totală de 1921 zile, în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Cu titlu de despăgubire, condamnatului Sadnic Petru i s-a acordat suma de bani în mărime de 96 050 lei, și anume câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care

urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M.

3. Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 16 septembrie 2019, avocatul Cebotari Adrian în numele condamnatului Sadnic Petru și Directorul interimar al Penitenciarului nr.13 – Chișinău, Saracuța Andrei au atacat-o cu recursuri.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2020, au fost admise recursurile declarate, fiind dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

5. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 26 august 2020 a fost admisă plângerea avocatului Cebotari Adrian în numele condamnatului Sadnic Petru, împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a constatat că, condamnatul Sadnic Petru a fost deținut în perioada: 06 noiembrie 2002 - 07 octombrie 2003; 01 martie 2004 - 24 mai 2004; 18 ianuarie 2005 - 25 ianuarie 2005; 3 septembrie 2008 - 25 februarie 2010; 5 februarie 2012- 07 martie 2012; 07 martie 2012 - 09 februarie 2015, adică pe o perioadă totală de 2046 zile, în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Cu titlu de despăgubire, s-a dispus acordarea condamnatului Sadnic Petru, suma de bani în mărime de 102 300 lei, și anume a câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M., care se va executa în condițiile Codului de executare.

6. Nefiind de acord cu încheierea menționată, avocatul Cebotari Adrian în numele condamnatului Sadnic Petru, a declarat recurs prin care a solicitat repunerea în termen a recursului, admiterea cererii de recurs cu casarea parțială a încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 26 august 2020 și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor cu titlu de despăgubire în beneficiul lui Sadnic Petru suma de 204 600 lei, pentru perioada 06 noiembrie 2002 - 07 octombrie 2003; 01 martie 2004 - 24 mai 2004; 18 ianuarie 2005 - 25 ianuarie 2005; 13 septembrie 2008 – 25 februarie 2010; 15 februarie 2012 - 07 martie 2012; 07 martie 2012 - 09 februarie 2015, adică pe o perioadă totală de 2046 zile în condiții de detenție inumane, fiind aplicată formula a câte două unități convenționale pentru fiecare zi de detenție.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că prima instanță neîntemeiat a aplicat compensarea față de Sadnic Petru cu doar o singură unitate convențională pe zi, pe când condițiile în care a fost deținut acesta, suferințele suportate de acesta

nu au fost apreciate corect și duc la compensarea cu 2 unități convenționale pe zi a condițiilor de detenție inumane și degradante în care s-a deținut Sadnic Petru.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2021, a fost admis recursul declarat, din alte motive, casată încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 26 august 2020 și trimisă cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

7.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a constatat că prima instanță nu a înlăturat omisiunile indicate prin decizia Curții de Apel Chișinău, care erau obligatorii pentru prima instanță, or, potrivit prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsură în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Astfel, instanța de recurs a reținut că pentru aceleași perioade de deținere, prima instanță a constatat două perioade diferite și repetat nu a luat în considerare că, Sadnic Petru a fost despăgubit de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului pentru detenția în condiții contrare art. 3 CEDO pentru perioada cuprinsă între 07 octombrie 2003 - 01 martie 2004 (f.d. 144-174, vol. I), adică zilele de 07.10.2003 și ziua de 01.03.2004, nu trebuiau calculate în acest termen.

8. Decizia instanței de recurs din 04 februarie 2021 este contestată cu recurs în anulare de către avocatul Cebotari Adrian în numele condamnatului Sadnic Petru, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării recursului de instanța de recurs în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- a fost admis un viciu fundamental prin încălcarea normelor imperative a Codului de procedură penală;

- instanța de recurs dă indicații primei instanțe la examinarea cauzei, în defavoarea condamnatului Sadnic Petru, fapt ce încalcă prevederile art. 441, 442 Cod de procedură penală, prin indicația de la pct. 35, 36 din decizie, că prima instanță urmează să scadă numărul de zile prin aplicarea unei formule inventate de instanța de recurs în decizia sa, fiind indicată și posibilitatea de a respinge plângerea lui Sadnic Petru;

- din motivarea deciziei instanței de recurs, rezultă că aceasta consideră că solicitarea petentului privind despăgubirea în sume bănești urmează a fi respinsă;

- instanța de recurs nu a ținut cont că conform prevederilor art. 473³ alin. (4) Cod de procedură penală, termenul maxim de examinare a plângerii referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului este de 3 luni;

- a fost înaintată o cerere de accelerare privind examinarea cauzei, care a fost respinsă ca neîntemeiată, fără a se lua în considerare faptul că plângerea inițială a fost înregistrată la 26.04.2019, iar cauza deja mai mult de 1 an și jumătate se

examinează în instanța de judecată, ajungând într-o circulație vicioasă infinită, prin dispunerea de către instanța de recurs a rejudecării cauzei.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art.401 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești, după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art.453 Cod de procedură penală și argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs în anulare, recurentul critică soluția instanței de recurs privind dispunerea rejudecării cauzei de prima instanță, solicitând casarea hotărârii nominalizate, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de recurs, din motivul că în prima instanță, la judecarea recursurilor nu s-au respectat cerințele prevăzute la art. art. 441, 442 Cod de procedură penală.

Raportând la speță prevederile art. 452-453 Cod de procedură penală, comentariile și explicațiile practicii unitare a Curții Supreme de Justiție, potrivit căreia deciziile prin care s-a dispus rejudecarea cauzei nu sunt supuse căilor de atac extraordinare, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului în anulare declarat și, potrivit legii, se impune inadmisibilitatea acestuia, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

În consecință, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal va decide inadmisibilitatea recursului în anulare declarat, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

10. Conducându-se de prevederile art. 452-453, art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Cebotari Adrian în numele condamnatului Sadnic Petru, împotriva deciziei Colegiului penal

al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2021, în cauza penală la plângerea înaintată în ordinea prevederilor art. 473²-473⁴ Cod de procedură penală, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **19 mai 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Cobzac Elena